

Na počesť našich otcov – spomienka na vojakov bojujúcich pri Done

Monday, 12 March 2012

Otvorenie prvej tohtoročnej výstavy Mestského múzea v Štúrove sprevádzal obrovský záujem. Vernisáž sa konala 20. januára. Výstava zorganizovaná z príležitosti 70. výročia vypravenia vojakov (v prvom rade zo štátovskej oblasti) 2. maarskej kráľovskej armády k Donu nám pripomína obdobie medzi aprílom a júlom 1942. Vtedy boli to vojaci dopravení na východný front, kde sa zúčastnili vojenských operácií pri Done. Spoluorganizátormi výstavy sú Tekovské múzeum v Leviciach, Vojenské múzeum v Pohronskom Rusku, Marian Kvitek zberateľ a Alágie Škromná osoby.

Vojensko-vodcovia Nemecka koncom roka 1941 dospeli k názoru, že musia vyvinúť omnoho väčšiu silu k zabezpečeniu výzstava na východnom fronte ako pôvodne plánovali. Z tohto dôvodu od Maarska išli v januári 1942 vyslať výstava vojenskej sily, ktorá mala byť k dispozícii. Špehom maarskej vojenskej diplomacie bolo, že okrem už vyslaných niekoľkých brigád, ktorá sa nachádzala na frontovom ťažení, vyslali členovia 2. armády. Zložením prislúchajúcich zodpovedalo celotajnemu prímeru a v rovnakej miere zúčastňovalo jednotlivé oblasti štátu. Vekový priemer zhruba 200 000 ľenej armády sa pohyboval v rozmedzí 35 – 40 rokov. Už pri jarnom príchode do vojenskej konfrontácii s partizánskymi oddielmi. Neskôr sa zúčastnili krutých bojov o postup k rieke Don. Na juh od mesta Voronež v dĺžke zhruba 200 km obsadili pravý breh rieky Don, ale na dvoch miestach medzi ich jednotky boli vŕhnuté jednotky sovietskych ŕ. Vojaci maarskej armády trpeli nedostatkom zimných výstrojom a slabou výzbrojou. Dňa 12. januára 1943 pri Uriv-Storoževoj a 14-ho z predmostia ŕ-u je sa začala ofenzíva sovietskeho frontu, kde boli pod mnohonásobnou prevahou porazení. Navyše ani nemeckí spojenci sa k nim nepríjvali ako spolubojovníci. Počas bojov armáda stratila cca. 48-49 000 vojakov, ku ktorým treba prirítať 50 000 zranených a 26 000 vojakov, ktorí sa dostali do zajatia. Zbytok rozdrvenej armády bol domov dopravený v mesiacoch apríl – máj 1943.

Významných hostí zúčastnených na vernisáži pozdravila zástupkyňa primátora a spolupredseda ŕka Spoločensko-maarského priateľstva Kornélia Slabájková. Katalin Makray Schmitt, hlavná garant správy vojnových hrobov, v doprovode generálpukovníka Ľislá Szegá, oslovila prítomných vrócnymi slovami. Výstavu otvoril vojenský historik Dr. Šándor Szakály, univerzitný profesor a doktor MAV.

Po otvorení výstavy bol premietnutý dokumentárny film a ŕaka Oddeleniu správy vojnových hrobov MO MR bola umožnená vyhŕadať padlých prábuzných v II. svetovej vojne. Podujatia sa zúčastnilo združenie vojnových pod velením nadporučíka Balázsa Jásdiho. Ššinkovala a podujatie spestrila Gabriela Viziová hrou na trúbke.

Výstava v budove Mestského múzea na ul. Pri colnici 2 potrvá do 31.03.2012.

-j-